

bangkokbiznews.com

กรุงเทพธุรกิจ

Date :

วันอาทิตย์ที่ 12 ตุลาคม 2557 ปีที่ 4

เล่าประวัติศาสตร์

กรุvinw inksลอรี่

เรื่อง/ภาพ : ปิ่นอนงค์ ปานชื่น

ผ่านดินเผา

บรรดาเครื่องปั้นดินในกลุ่มเตาล้านนา ชื่อของกลุ่มเตापาน บริเวณอำเภอพาน จังหวัดเชียงราย ดูเหมือนจะไม่ค่อยได้รับการกล่าวถึงเท่าไรนัก

ปณิดา มัตถยานนท์ อาจารย์ประจำสำนักวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ให้เหตุผลว่าอาจมาจาก ลักษณะฐานของเครื่องถ้วยพาน มีความหนาทำให้หลายคนตั้งข้อสันนิษฐานว่าเป็นเครื่องปั้นดินเผาที่มีเทคนิคในกรรมวิธีน้อย ล้ำสมัย

ครั้งเมื่ออ.ปณิดา ได้ร่วมลงพื้นที่และทำงานวิจัยค้นคว้าร่วมกับ **แก้วฟ้า เกษรศุภร์** อาจารย์ในสำนักวิชาเดียวกันจึงพบว่า แท้จริงแล้ว

“ฐานที่มีความหนา”เป็นอัตลักษณ์เฉพาะของเครื่องถ้วยพาน ทำให้ความล้าหลังทางเทคนิคไม่เครื่องปั้นดินเผากลุ่มเตापานมีอายุอยู่ในราวพุทธศตวรรษที่ 20 -21 ช่วงเวลาเดียวกับเครื่องปั้นดินเผาเวียงกุมกาม”

ผลิตภัณฑ์จากกลุ่มเตापานมีหลายชนิด แต่ที่พบมากที่สุด คือ ชนิด Ceradon (หรือ คีลาดอล เครื่องปั้นดินเผาที่ใช้ความร้อนสูง 1,200 -1,300 องศาเซลเซียส เคลือบด้วย (แก้ว) ไม้ผสมดิน) บางใบทำสวดลายด้วยการขีดขีดได้เคลือบเป็นเส้นมีเส้นตรง เหยียง และแนวอนซ้อนกัน รอบคอและปากภาชนะ บางครั้งขีดขีดเป็นรูปดอกไม้ เช่น ดอกบัว

รูปั้นช้าง ม้า ที่ค้นพบในอ.พาน

อ.ปณิดา อธิบายว่า ผลิตภัณฑ์กลุ่มเตापานมีความแตกต่างจากเตาอื่นในล้านนา แต่มีลักษณะคล้ายเครื่องปั้นดินเผาชนิด Ceradon ของกลุ่มเตาเกาะน้อย อำเภอศรีสันตลักษ์ จังหวัดสุโขทัย กล่าวคือมีความประณีตทั้งเนื้อภาชนะและการเคลือบ เนื้อดินที่ใช้เป็นดินขาว เนื้อละเอียด ตัวภาชนะหนา หนัก น้ำเคลือบหนาเรียบใสเป็นมันวาว และแตกรานทั่วภาชนะ